
Antopäivä: 8.3.2011	Voimaantulopäivä: 14.3.2011	Voimassa: toistaiseksi
------------------------	--------------------------------	---------------------------

Säädösperusta:
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 300/2008 yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä
Komission asetus (EU) N:o 185/2010 yksityiskohtaisista toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöön panemiseksi
Ilmailulaki 1194/2009

Muutostiedot:
Määräys kumoaa siviili-ilmailun turvaamiseen liittyvistä palvelukseen ottamis- ja koulutusvaatimuksista sekä hyväksynnöistä 17.11.2010 annetun ilmailumääräyksen SEC M1-1

Soveltamisala:
Tämä ilmailumääräys koskee siviili-ilmailun turvaamiseen liittyvää koulutusta, siitä vastaavia koulutusorganisaatioita, kouluttajia sekä siviili-ilmailun turvaamiseen vaikuttavissa tehtävissä olevien henkilöiden kelpoisuus- ja koulutusvaatimuksia, työhönottoa edeltävää taustantarkistusta ja viranomaishyväksyntöjä.

SIVIILI-ILMAILUN TURVAAMISEEN LIITTYVÄT PALVELUKSEEN OTTAMIS- JA KOULUTUSVAATIMUKSET SEKÄ HYVÄKSYNNÄT

SISÄLTÖ

1	TYÖHÖNOTTOA EDELTÄVÄ TARKISTUS	2
2	TURVATARKASTAJAKOULUTUKSEEN HYVÄKSYMINEN	2
3	TURVATARKASTAJAN KOULUTUS	2
4	PEREHDYTTÄMISJAKSO	2
5	NÄYTTÖKOE	3
5.1	Yleistä	3
5.2	Standardoitu kuvantulkintakoe	3
5.3	Kirjallinen teoriakoe	3
5.4	Käytännön kokeen vastaanottaja	3
5.5	Näyttökoesuorituksen hylkääminen	4
5.6	Näyttökokeista ilmoittaminen	4
6	HYVÄKSYNTÖJEN HAKEMINEN	4
6.1	Turvatarkastajan hyväksyntä ja uudelleen hyväksyntä	4
6.2	Kouluttajien hyväksyntä	4
6.3	Koulutusohjelmien hyväksyntä	4
7	TURVATARKASTAJAN MÄÄRÄAIKAISKOULUTUS	5
8	VALVOJIEN ERITYISKOULUTUS	5
9	RAHDIN TURVAVASTAAVAN KOULUTUS	6
10	KIRJANPITOVELVOLLISUUS	6
11	KOULUTUKSEN VASTAVUORONINEN TUNNUSTAMINEN	6

1 TYÖHÖNOTTOA EDELTÄVÄ TARKISTUS

Henkilön, joka otetaan palvelukseen toteuttamaan kulunvalvontaa tai muita turvavalvontatoimenpiteitä tai olemaan vastuussa niiden toteuttamisesta muualla kuin turvavalvotulla alueella, on läpäistävä täytäntöönpanoasetuksen 11.1.4 kohdan mukainen työhönottoa edeltävä tarkistus.

2 TURVATARKASTAJAKOULUTUKSEEN HYVÄKSYMINEEN

Koulutusorganisaation on haettava turvatarkastajakoulutukseen osallistuville henkilöille ilmailulain 108 §:n mukainen hyväksyntä kirjallisesti Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemus on toimitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle viimeistään 7 päivää ennen turvatarkastajakoulutuksen alkamista.

3 TURVATARKASTAJAN KOULUTUS

3.1 Turvatarkastajan koulutus koostuu peruskoulutuksesta, tehtäväkohtaisesta koulutuksesta, perehdyttämisyksiköstä sekä niihin liittyvistä teoriakokeista ja käytännön kokeista. Koulutuksen lopuksi suoritetaan näyttökoe.

3.2 Perus- ja tehtäväkohtaisen koulutuksen teoriakokeen hyväksyttävästi suorittaminen edellyttää, että 80 prosenttia vastauksista on oikein.

3.3. Turvatarkastuspisteessä voidaan käyttää laukkujen vastaanottajana myös muuta kuin turvatarkastajan koulutuksen saanutta henkilöä edellyttäen, että hän on saanut tehtävään vähintään yhden tunnin teoriakoulutuksen ja vähintään kahden tunnin perehdytyksen. Annettu koulutus ja perehdytys on dokumentoitava asianomaisen koulutustietoihin.

4 PEREHDYTTÄMISJAKSO

4.1 Perehdyttämisyksiköllä tarkoitetaan työharjoittelua, joka suoritetaan turvakouluttajan ja/tai kokeneen turvatarkastajan valvonnassa ja vastuulla todellisissa turvatarkastustehtävissä. Kokeneella turvatarkastajalla tarkoitetaan henkilöä, joka toimii turvatarkastajana ja jolla on työstään vähintään vuoden kokemus.

4.2 Turvatarkastajakoulutuksen perehdyttämisyksikön aloittaminen edellyttää, että koulutettava on suorittanut hyväksyttävästi perus- ja tehtäväkohtaisen koulutuksen sekä niihin liittyvät kokeet.

4.3 Perehdyttämisyksikön eteneminen on dokumentoitava niin, että asiakirjoista käy ilmi kuka on valvonut perehdytystä, mitä tehtäviä on harjoiteltu ja kuinka oppilas on suoriutunut tehtävistään.

4.4 Täytäntöönpanoasetuksen 11.2.3.1 – 11.2.3.3 kohtien mukaisten tehtäväkohtaisten perehdyttämisyksiköiden on oltava vähintään 10 tunnin pituisia ja 11.2.3.4 ja 11.2.3.5 kohtien mukaisten perehdyttämisyksiköiden vähintään 5 tunnin pituisia. Kuvantulkinnan perehdyttämisyksiköön on kuuluttava kunkin työtehtävän osalta vähintään 30 tuntia kuvantulkintaa. Mikäli turvatarkastajaksi koulututtava henkilö suorittaa samanaikaisesti useampia kuin yhden työtehtävän edellyttämiä perehdyttämisyksiköitä, on kuvantulkintaan vaadittavan perehdyttämisyksikön pituuden oltava kunkin työtehtävän osalta vähintään 10 tuntia mutta yhteensä kuitenkin vähintään 40 tuntia. Harjoittelusta voi tehdä kuvantulkintasimulaattorilla enintään viisi

tuntia kutakin työtehtävää kohti. Simulaattorissa on oltava vaikeudeltaan samantasoisia kuvia kuin ne, joita varsinaisessa työtehtävässä tulee eteen.

4.5 Perehdyttämisyksikö on suoritettava neljän kuukauden kuluessa opiskelijajaksen päättymisestä. Koulutusorganisaatio voi perustellusta syystä hakea jatkoaikaa, jos perehdyttämisyksiköä ei voida suorittaa edellä kuvatulla tavalla neljän kuukauden kuluessa. Perehdyttämisyksiköön ei kuitenkaan saa tulla yli kolmen kuukauden taukoa.

5 NÄYTTÖKOE

5.1 Yleistä

5.1.1 Turvatarkastajakoulutus päättyy Liikenteen turvallisuusviraston ohjeiden mukaiseen näyttökokeeseen, joka sisältää teoria- ja käytännön kokeen. Henkilöiltä, jotka suorittavat pelkästään täytäntöönpanoasetuksen 11.2.3.5 kohdan mukaista lentoaseman kulunvalvontaa tai valvontaa ja kiertovartiointia, ei edellytetä näyttökokeetta. Kirjallisella teoriakokeella mitataan koulutuksen saaneen kykyä hallita teoriaopetuksessa opetetut asiat. Käytännön kokeessa tarkastetaan koulutuksen saaneen kykyä suoriutua hyväksytysti käsin tehtävästä henkilötarkastuksesta, laukkutarkastuksesta tai ajoneuvotarkastuksesta, sen mukaan mihin henkilö on saanut koulutuksen.

5.1.2 Läpivalaisulaitteita tai räjähdysaineilmaisimia käyttävien henkilöiden on lisäksi suoritettava aihealuekohtainen standardoitu kuvantulkintakoe.

5.2 Standardoitu kuvantulkintakoe

Standardoidussa kuvantulkintakokeessa kuvantulkintakyky selvitetään koulutusorganisaation ylläpitämällä kuvantulkintaohjelmalla, jossa on oltava vähintään 1000 kuvaa vähintään 250 erilaisesta uhkaavasta esineestä, myös uhkaavien esineiden osista. Kokeessa on oltava tulkittavana vähintään 50 kuvaa, ja yksittäistä kuvaa saa näyttää enintään 30 sekuntia. Koulutusorganisaatiolla on oltava käytössään menettely, jolla kuvat valitaan kuvapankista satunnaisotannalla. Standardoidun kuvantulkintakokeen hyväksyttävä suoritus edellyttää, että vastauksista 80 prosenttia on oikein.

5.3 Kirjallinen teoriakoe

Kirjalliseen teoriakokeeseen valitaan jokaisesta suoritettavasta aihealueesta 20 kysymystä Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämästä kysymyspankista, joka luovutetaan koulutusorganisaatioiden käyttöön. Koulutusorganisaatioilla on oltava käytössään menettely, jolla kysymykset valitaan kysymyspankista satunnaisotannalla. Teoriakokeen hyväksytty suoritus edellyttää, että vastauksista 80 prosenttia on oikein.

5.4 Käytännön kokeen vastaanottaja

Käytännön kokeen vastaanottajana toimii koulutusorganisaation edustaja ja pistokoeluonteisesti Liikenteen turvallisuusviraston edustaja. Koulutusorganisaation puolesta näyttökokeen vastaanottajana voi toimia vain Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä, asianomaisen aihealueen kouluttaja, joka on päätoimisesti koulutusorganisaation palveluksessa. Työnantaja voi halutessaan lähettää edustajansa tilaisuuteen tarkkailijaksi.

5.5 Näyttökoesuorituksen hylkääminen

Jos koulutettavan suoritus näyttökokeessa tai jossain sen osiossa hylätään, koulutettava saa suorittaa hylätyn osion tai osiot uudelleen sen jälkeen, kun hänelle on annettu kouluttajan tarpeelliseksi katsoma määrä lisäkoulutusta. Lisäkoulutuksen vähimmäismäärä on yksi tunti. Jos suoritus hylätään toisen kerran, koulutettavan on suoritettava asianomaisen aihealueen peruskoulutus, tehtäväkohtainen koulutus, perehdyttämisjakso sekä näyttökoe uudelleen.

5.6 Näyttökokeista ilmoittaminen

Suunnitelluista käytännön kokeista on ilmoitettava kirjallisesti Liikenteen turvallisuusvirastolle viimeistään viikkoa aikaisemmin, kun koe järjestetään pääkaupunkiseudulla, ja viimeistään neljätoista vuorokautta aikaisemmin, kun koe järjestetään muualla Suomessa. Ilmoituksesta on käytävä ilmi kokeen suorituspaikka ja aika, aihealueet sekä käytännön kokeeseen osallistuvien koulutettavien arvioitu lukumäärä.

6 HYVÄKSYNTÖJEN HAKEMINEN

6.1 Turvatarkastajan hyväksyntä ja uudelleen hyväksyntä

6.1.1 Turvatarkastajan hyväksyntää haetaan Liikenteen turvallisuusvirastolta sen jälkeen, kun koulutettava on hyväksyttävästi suorittanut turvatarkastajan peruskoulutuksen, tehtäväkohtaisen koulutuksen ja perehdyttämisjakson sekä näyttökokeen. Hyväksyntää voi hakea koulutettavan puolesta hänen työnantajansa tai koulutusorganisaatio. Hakemukseen on liitettävä kirjallinen selvitys siitä, että hyväksynnän edellytykset täyttyvät.

6.1.2 Turvatarkastajan hyväksyntä on voimassa täytäntöönpanoasetuksen 11.3 kohdassa säädetyn ajan. Uudelleen hyväksyntää haetaan Liikenteen turvallisuusvirastolta sen jälkeen, kun turvatarkastaja on suorittanut määräaikauskoulutuksen ja kohdan 6.1 mukaisen näyttökokeen hyväksytysti. Työnantajan tai koulutusorganisaation Liikenteen turvallisuusvirastolle toimittamaan kirjalliseen hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että uudelleen hyväksynnän edellytykset täyttyvät.

6.1.3 Ilman voimassa olevaa hyväksyntää henkilö ei saa itsenäisesti toimia missään hyväksyntää edellyttävässä tehtävässä.

6.2 Kouluttajien hyväksyntä

Kouluttajien hyväksyntää haetaan Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemuksesta on käytävä ilmi, että kouluttaja täyttää täytäntöönpanoasetuksen 11.5 kohdan mukaiset vaatimukset. Kouluttajan hyväksyntä on voimassa toistaiseksi edellyttäen, että määräaikauskoulutukset suoritetaan ajallaan ja niistä ilmoitetaan Liikenteen turvallisuusvirastolle.

6.3 Koulutusohjelmien hyväksyntä

6.3.1 Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy kaikki siviili-ilmailun turvaamiseen liittyvät koulutusohjelmat täytäntöönpanoasetuksen 11.2.1.3 kohdan ja ilmailulain 109 §:n mukaisesti. Hakemuksesta on käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- 1) koulutusorganisaatio (koulutuksen antamiseen osallistuvat henkilöt ja heidän pätevyytensä sekä koulutuspaikka ja käytettävissä olevat laitteet)
- 2) koulutuksen kohderyhmä
- 3) selvitys siitä, miten koulutuksen sisältö täyttää sille asetetut vaatimukset (ope-
tussuunnitelma, kesto, muut vastaavat tiedot)
- 4) kuvantulkintakoulutuksen osalta ilmoitus näyttökokeessa käytettävästä kuvan-
tulkintaohjelmasta ja –laitteistosta
- 5) kuvantulkinnan määräaikauskoulutuksen osalta selvitys siitä, miten koulutus
täyttää täytäntöönpanoasetuksen 11.4.1 kohdan vaatimukset.

6.3.2 Hyväksyntää on haettava viimeistään 45 päivää ennen kuin koulutusta on tarkoitus antaa. Koulutusta ei saa aloittaa ennen kuin Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut sille hyväksynnän.

7 TURVATARKASTAJAN MÄÄRÄAIKAISKOULUTUS

7.1 Turvatarkastajan pätevyyden ja hyväksynnän ylläpitäminen edellyttää täytäntöönpanoasetuksen 11.4 kohdan mukaista määräaikauskoulutusta. Määräaikauskoulutuksessa on kerrattava tietoja ja taitoja sekä perehdyttävä alalla tapahtuneisiin muutoksiin ja tekniseen kehitykseen.

7.2 Jos henkilö ei suorita määräaikauskoulutusta ja kohdan 5.1 mukaista näyttökoetta ennen hyväksynnän voimassaolon päättymistä, hän ei saa työskennellä itsenäisesti hyväksyntää vaativissa tehtävissä sen jälkeen, kun hyväksynnän voimassaolo on päättynyt. Hänellä on kuitenkin mahdollisuus suorittaa määräaikauskoulutus ja näyttökoe uudelleen kolmen kuukauden kuluessa hyväksynnän voimassaolon päättymisestä. Hyväksyntä raukeaa, jos henkilö ei suorita määräaikauskoulutusta ja näyttökoetta hyväksyttävästi näiden kolmen kuukauden aikana. Hyväksynnän rauettua sen voi saada uudelleen voimaan suorittamalla tehtävän edellyttämä turvatarkastajan koulutus kokonaisuudessaan uudelleen.

7.3 Täytäntöönpanoasetuksen 11.4.1 kohdan mukaista luokkaopetuksena ja/tai tietokoneavusteisena koulutuksena annettavaa kuvantunnistuskoulutusta on annettava vähintään yhden tunnin pituisissa jaksoissa. Kuvantunnistuskoulutuksen jälkeen on suoritettava koe, jonka hyväksyttävästi suorittaminen edellyttää, että 80 prosenttia vastauksista on oikein. Jos koetta ei suoriteta hyväksytysti, turvatarkastajalle on annettava lisäkoulutusta ja hänen on suoritettava koe uudelleen. Sen jälkeen kun kuvantunnistuskoulutus ja siihen liittyvä koe on kokonaisuudessaan suoritettu hyväksytysti, on suoritettava kohdan 5.2 mukainen standardoitu kuvantulkintakoe. Standardoidun kuvantulkintakokeen hyväksyttävästi suorittaminen edellyttää, että 80 prosenttia vastauksista on oikein. Turvatarkastaja ei saa toimia kuvantulkintatehtävissä ennen kuin standardoitu kuvantulkintakoe on suoritettu hyväksyttävästi.

7.4 Jos turvatarkastaja ei ole toiminut turvatarkastajana yli kuuteen mutta alle 12 kuukauteen, hän ei saa toimia hyväksyntää vaativissa tehtävissä ennen kuin hän on suorittanut määräaikauskoulutuksen ja kohdan 5.1 mukaisen näyttökokeen. Jos turvatarkastaja ei ole toiminut turvatarkastajana yli 12 kuukauteen, hänen on suoritettava turvatarkastajan koulutus kokonaisuudessaan uudelleen.

8 VALVOJIEN ERITYISKOULUTUS

8.1 Täytäntöönpanoasetuksen 11.2.4 kohdan mukainen valvojen erityiskoulutus koostuu teoriakoulutuksesta ja perehdyttämisyksiköstä sekä niihin liittyvistä kokeista. Teoriakokeen hyväksyttävä suoritus edellyttää, että 80 prosenttia vastauksista on oikein.

8.2 Teoriakoulutuksen hyväksytyn suorittamisen jälkeen seuraa vähintään 10 tunnin pituinen perehdyttämiskaus. Perehdyttämiskausella tarkoitetaan työharjoittelua, joka suoritetaan kouluttajan ja/tai kokeneen valvojan valvonnassa ja vastuulla. Kokeneella valvojalla tarkoitetaan henkilöä, joka toimii valvojan tehtävässä ja jolla on työstään vähintään vuoden kokemus. Perehdyttämiskaus on dokumentoitava niin, että asiakirjoista käy ilmi, kuka on valvonut perehdytystä, mitä tehtäviä on harjoiteltu ja kuinka tehtävistä on suoriuduttu. Valvojen määräaikauskoulutuksesta säädetään täytäntöönpanoasetuksen 11.4.2 kohdassa.

9 RAHDIN TURVAVASTAAVAN KOULUTUS

Rahdin turvavastaavalla on oltava täytäntöönpanoasetuksen 11.2.5 kohdan mukainen koulutus. Rahdin turvavastaavan määräaikauskoulutuksesta säädetään täytäntöönpanoasetuksen 11.4.2 kohdassa.

10 KIRJANPITOVELVOLLISUUS

10.1 Koulutusorganisaatioiden on pidettävä kirjaa kaikesta antamastaan koulutuksesta sekä vastaanottamiensa kokeiden suorituksista, ja tiedot on säilytettävä vähintään kymmenen vuotta. Koulutusorganisaation on annettava kaikille koulutuksen käyneille todistus antamastaan koulutuksesta.

10.2 Työnantajan on pidettävä kirjaa kaikista työntekijöidensä koulutuksista ja hyväksynnöistä. Tiedot on säilytettävä työsuhteen keston ajan ja vähintään kuusi kuukautta työsuhteen päättymisestä.

11 KOULUTUKSEN VASTAVUORONEN TUNNUSTAMINEN

Toisesta jäsenvaltiosta hankitusta koulutuksesta on lähetettävä todistus Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka arvioi tapauskohtaisesti, missä määrin koulutuksen voidaan katsoa täyttävän paikalliset turvakoulutusvaatimukset.

Kim Salonen
ylivohtaja

Auli Kankkunen
turvapäällikkö